

Maniewo_1
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	obornicki	
Gmina	Oborniki	
Miejscowość	Maniewo	

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	23.11.2013 r.	Miejsce wykonania	Szkoła podstawowa
Czas trwania	02 h 17 min	Forma i wielkość	Plik audio MP3, 188 MB
Przeprowadzający	M.B.	Komentarz	W wywiadzie brała udział jeszcze jedna osoba – Informator 2.

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
OB_MA_001	K	53 lat	Dyrektor szkoły	
Informator 2	M	60 lat		

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	OB_MA_001: Maniewo.
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstw)	<p>OB_MA_001: Pierwsze Maniewo - tak zwane Huby, Maniewo Huby- osada za wsią.</p> <p>Droga Kasztanowa, w Kasztanach - droga, która prowadzi dookoła wsi, nie jest to oficjalna nazwa.</p> <p>Ulica Dworcowa - równoległa do Kasztanowej.</p> <p>Gumny, inaczej Nowe Wybudowania - tak zostały nazwane w latach 60' kiedy powstawały tam domy, droga między maniewskimi krzyżami.</p> <p>Szumanka - czworaki, obecnie budynek gminny, od nazwiska Szumana?/Schumana?, który był właścicielem ziemskim i wybudował te domy dla ludzi.</p> <p>Informator 2: Czerwona Droga -droga z Maniera do Biedruska (kiedyś była z czerwonej cegły, którą jeszcze można wydobyć).</p> <p>Informator 2: Droga Radzimiska - droga z Maniera do Zadzimia.</p> <p>Informator 2: Borek - laski za Maniewem.</p> <p>Informator 2: Ficka - polana, łąki, które wykaszali pracownicy leśnictwa.</p> <p>OB_MA_001: Dom Kultury-dawny Dom Katolicki wybudowany w latach dwudziestych XX wieku przez księdza proboszcza, ufundowana przez społeczność Maniewa. Odbywały się tam spektakle teatralne, stroje nawet były wypożyczane z Teatru Wielkiego z Poznania.</p> <p>Niemiecki cmentarz-miejsce pochówku dawnych osadników, mieszkańców Maniewa</p>
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów,	OB_MA_001: Staw, Stawek - jest obecnie używany przez

wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	strażaków.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	OB_MA_001: Dąb w Radzimi, do którego dochodzi rajd Radziński. Informator 2: Był nazywany Bartek.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Informator 2: Maniewiacy.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Informator 2: Chludowszczenie- mieszkańcy Chludowa. Pachciarek, Pachciarka, Szamotulaki –nazwa na mieszkańców Szamotuł, dzisiaj nazwa. Kargule-nazwa na mieszkańców Rogoźna, bo to już nie była Wielkopolska. OB_MA_001:To dlatego, że kobiety długo nosiły długie suknie i fartuszki.

II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe

Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	OB_MA_001: Jest taka legenda związana z obrazem Matki Boskiej Radzimskiej, nazywanej też Maniewską. Ten obraz płynął po Warcie i ktoś go wyłowił i przyniósł do kościoła w Radzimi, a później, kiedy ten kościół spłonął został przeniesiony do Maniera. Historycznie nie jest to możliwe, bo nasz kościół w Maniewie powstał na początku XVII wieku, a obraz też jest XVII-wieczny, więc nie może być z Radzimia. Jest nawet taka pieśń poświęcona Matce Boskiej Radzimskiej, obchodzi też ona swoje święto, ale nie wiem kiedy. Ta legenda jest zasłyszana od mieszkańców. Wiele informacji zebrał historyk. Jest też taka legenda, że w Radzimi, kiedy nie było to już miasto, tylko wieś.
--	---

Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne

1.	św. Andrzeja (Andrzejki)/św.	OB_MA_001: Akurat andrzejki nie są aż tak ważne, dzieci
----	------------------------------	---

	Katarzyny (Katarzynki)	<p>mają jakieś wróżby w szkole-lanie wosku, wystawianie butów. Są zabawy dla dorosłych, tańce. Czasami jest zabawa na terenie Domu Kultury.</p> <p>Katarzynki raczej nie są obchodzone.</p>
2.	św. Marcina/11 listopada	<p>OB_MA_001: Nasz kościół jest pod wezwaniem św. Mikołaja. Szczególne znaczenie ma wieczornica patriotyczna, która przygotowują nauczycielki i dzieci szkolne dla lokalnego społeczeństwa. Jest to upamiętnienie strajku szkolnego podjętego przez dzieci maniewskie w 1906 w walce o mowę ojczystą. W 1948 roku wspomnienia zostały spisane w kronice szkolnej na podstawie wspomnień ludzi, którzy pamiętali te wydarzenia. Powstała też wtedy tablica pamiątkowa poświęcona tym dzieciom, wisi w szkole w holu. Wieczornica odbywa się od 5 lat, dzieci przebierają się za postaci z tamtych lat. Śpiewamy pieśni patriotyczne związane z okresem przedwojennym; „Wojenko, wojenko”, „My pierwsza brygada”, „Przybyli ułani pod okienko”. Są wiersze o Piłsudskim, nie jest to inscenizacja strajku. Jest też kawa i ciasto. Są rogalce świętomarcińskie, ludzi je kupują, ale na wieczornicę rodzice przynoszą domowe wypieki, rogalce są z makiem i z dżemem.</p>
3.	Adwent	<p>OB_MA_001: Odbywają się różne nabożeństwa, uczestniczą w nich mieszkańcy. Zmienia się jadłospis szkolny, w postne dni są to : jajko, ryba lub nieokraszone słoniną kluseczki.</p> <p>W szkole mamy zawsze jakiś konkurs w tym okresie: na choinkę, na szopkę noworoczną, na kartki świąteczne.</p>
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	<p>OB_MA_001: Uroczystości z okazji dnia św. Mikołaja rozpoczynają się mszą w kościele. Dzieci przychodzą z panią katechetką do kościoła. Ksiądz obdarowuje dzieci drobnymi upominkami, opowiada żywot św. Mikołaja, po powrocie dzieci dyskutują o tym, czy każdy z nas może być taki dobry i święty. Czasami dzieci zostają w szkole na noc. Czekają na św.</p>

		<p>Mikołaja w szkole, pod opieką nauczycielek i rodziców. Jest też przygotowywane jedzenie.</p> <p>Później rusza cała machina związana ze świętami. To jest taki magiczny moment, w którym wszystko się otwiera.</p> <p>W domach piecze się wtedy pierniki.</p>
5.	Wigilia	<p>OB_MA_001: W ostatni dzień szkoły w grudniu robimy sobie wigilijne spotkania: jest udekorowany stół, stroiki i dzieci jedzą potrawy wigilijne.</p> <p>Choinkę, żywą oczywiście ubieramy w dzień Wigilii rano. Pod obrusem musi być sianko- czyli dobrobyt, zapewnia byt bydłu, i Pan Jezus leżał na sianku-to jest taka pamiątka.</p> <p>Jest pusty talerz dla przybysza, ale stawiamy go też dla tych, którzy już odeszli. Wigilię zaczynamy od opłatka, jak w każdym domu. Ja zaczynam, składam życzenia. Wcześniej śpiewamy kolędę, pierwsze słowa są takie: przekażcie sobie znak pokoju. Puszcza ją bo tam jest o wspomnieniu tych bliskich. Mamy 12 potraw wigilijnych: śledź w śmietanie z ziemniakami gotowanymi w mundurkach, ryby po grecku, w galarecie, smażone, karpie-młodzi ludzie karpia nie lubią, uważają, że karp jest za tłusty, jest więc i łosoś. Pijemy kompot z suszonych owoców, barszcz, żurek z jajeczkiem, kapusta z grzybami, nie pieczarkami. Makowiec.</p> <p>Przychodzi Gwiazdor, ale że jesteśmy dorośli to nie pokazuje się fizycznie.</p> <p>Szkoła przygotowuje jasełka w Domu Kultury dla mieszkańców,, dzieci przygotowują świąteczne przedstawienie</p>
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	<p>OB_MA_001: Cały dzień spędzamy razem, rodzinnie. Wspominamy rodzinne historie. Słuchamy kolęd, raczej nie śpiewamy. Ludzie teraz się wstydzą śpiewania.</p> <p>W drugi dzień odwiedzamy rodzinę, moje, lub męża rodzeństwo.</p>
7.	Sylwester/Nowy Rok	<p>OB_MA_001: Jeśli nie uczestniczymy w żadnym balu,</p>

		<p>spędzamy sylwestra w domu, czekamy na północ, a o północy wychodzimy oglądać race.</p> <p>Jest masz wieczorna, na której ksiądz podsumowuje cały rok.</p>
8.	Trzech Króli	<p>OB_MA_001: Rozbieramy wtedy choinkę, bo jest żywa i nie przetrwa karnawału.</p> <p>Czasami dzieci próbowały chodzić po kolędzie, ale nie ma takiej tradycji.</p>
9.	Kolędniczy	<p>OB_MA_001: Nie ma. Jest tradycyjna kolęda, kiedy chodzi ksiądz i święci domy.</p>
10.	MB Gromniczej	<p>OB_MA_001: Są nabożeństwa, gromnice są święcone i zapalane w kościele.</p> <p>Niektórzy ludzie częściowo mają zwyczaj zapalania gromnic w czasie burzy, chroni domostwa przed piorunem. I jak ktoś umiera to zapala się gromnicę i daje takiej osobie do ręki, żeby oświetlić duszy, która wychodzi z ciała drogę do nieba.</p>
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	<p>OB_MA_001: Jest jakaś wiejska zabawa z orkiestrą w domu kultury. W tłusty czwartek je się własnoręcznie upieczone pączki, zazwyczaj z powidłami własnej roboty. Dzem się nie nadaje oczywiście.</p>
12.	Topienie Marzanny	<p>OB_MA_001: Marzannę przygotowują dzieci, robi się też maiki, stroiki, temu wiwatuje drogę nad staw. Tam jest podpalana i wrzucana do stawu. Strażacy ją później wyławiają, tak żeby dzieci tego nie widziały. Tradycja jest zachowana.</p>
13.	Środa Popielcowa	<p>OB_MA_001: Oczywiście rozpoczyna się to mszą rano, ok. 7.30. jest też msza wieczorna. Ksiądz posypuje głowy popiołem.</p> <p>Dzieci zawieszają sobie woreczki z popiołem, nauczycielom już raczej nie, parę lat temu jeszcze tak.</p>
14.	Śródpoście	<p>OB_MA_001: Są Dni Krzyżowe, kiedy po mszy wieczornej jest procesja do krzyży, to jest w czasie 40 dni postu. Idzie procesja do krzyża, ze sztandarami, są modły.</p>

15.	Niedziela Palmowa	<p>OB_MA_001: Robimy z dziećmi tradycyjne palmy wielkanocne: z kolorowej krepy, z pisanką i dzieci idą z nią do kościoła i ją święcą. Dorośli idą z palmami z wierzby z kotkami, czasami też z bukszpanem.</p> <p>Później tą palmę stawia się ją na wielkanocnym stole. Moja teściowa mówiła, że kiedyś w Maniewie każdy musiał zjeść jedną taką kotkę na zdrowie. Nie można palmy wyrzucić trzeba ją spalić, jak wszystko co święcone.</p>
16.	Triduum Paschalne	<p>OB_MA_001: W kościele święci się ogień i wodę, są msze w kościele. Przynosi się święconą wodę do domu, święci się pomieszczenia, kiedyś taka woda była przywieszona przy drzwiach, jak dzisiaj mówimy „Zostań z Bogiem”, to tak kiedyś się przeżegnawano święconą wodą. Teraz używa się jej do święcenia nowego domu, a teraz, jak moja córka wychodziła za mąż, to każdy z rodziców święcił młodych tą wodą kropidłem.</p>
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	<p>OB_MA_001: W sobotę trzeba poświęcić potrawy, kiedyś szło się do kościoła z wielkim koszem, ja teraz przygotowuję mały : szynka, kawałek kielbasy, sól i pieprz, kawałek babki, i to zanim rozpoczniemy śniadanie zostaje przez domowników zjedzone. Zostaje to rozdzielone między wszystkich domowników. Później jemy białą kielbasę, jajka, później jest żurek. U mnie w domu musiał być zając, ale ja tego nie cierpiałam.</p> <p>Na zająca wręczamy sobie prezenty, jak dzieci były małe, szło się je szukać w ogrodzie. Można było robić gniazdko, nasze dzieci szukały w stogu siana u wujostwa.</p>
18.	Poniedziałek Wielkanocny	<p>OB_MA_001: Jest lanie wodą, budzimy się wodą, symbolicznie, parę kropli. Dzieci bawią się dość ostro, z wiadrkami, z butelkami.</p>
19.	Zielone Świątki	<p>OB_MA_001: Ograniczają się do uroczystości w kościele. Nie wiedziałam tu strojenia obejść gałązkami.</p>

20.	Boże Ciało	<p>OB_MA_001: Cała droga procesji była kiedyś ustrojona brzózkami z poligonu, mężczyźni je przywozili i wsadzało się w dziury, i były girlandy z gałązek choinki i liści. Tak było 30 lat temu jak przyjechałam do Maniera. Były też napisy : „Jam jest chlebem”, „Bóg jest miłością”. Wysypywało się jeszcze latówkę (od ulicy do płotu) piaskiem i kwiatami łubinu przy samym bruku.</p> <p>Procesja po modlitwach przy czterech ołtarzach wychodziła przy szkole, na wysokości przystanku autobusowego była brama, przy której ksiądz święcił cztery strony świata.</p> <p>Dzisiaj jest podobnie, tylko wychodzi przy ulicy, którą nazywa się Gumnami, trasa jest wydłużona. Nie słyszałam o zwyczaju ułamywania gałązek z ołtarzy.</p> <p>Panie z zespołu „Maniewiaczy” są ubrane w stroje ludowe i niosą sztandary i obraz Matki Boskiej, swój sztandar niosą dziewczynki, chłopcy, mężczyźni, później idą pozostali parafianie z okolicznych wsi. Są też strażacy w mundurach.</p>
21.	św. Jana	<p>OB_MA_001: Jest zwyczaj puszczania wianków w Obornikach, w Maniewie, nie. Przygotowują to harcerze. Wieczorem puszcza się wianki, duże i małe, pięknie to wygląda, na zakończenie jest kaskada zimnych ogni puszczanych z mostu.</p>
22.	MB Zielnej	<p>OB_MA_001: Święci się bukiety z ziół wszelkiego rodzaju, szałwia, rumianek. My dzisiaj się na wielu ziołach nie znamy. Starsze panie tak-dziurawiec umieją poszukać na poligonie, my tego nie umiemy.</p> <p>U mnie ten bukiet jest w suszonych kwiatkach razem z palmą.</p> <p>Moja teściowa wykorzystywała te zioła, ja nie. Dziurawiec na wątrobę, mówiła o szakłaku-ja nie wiem co to jest, mówili, że była miotła z szakłaku, gałęzi, wymiatano z domu zło. Z opowieści to pamiętam. Zawsze w domu było czarcie żebro, żeby odciotować - uzdrowić człowieka, który jest ociotowany,</p>

		małe dziecko, jak się pojawiły mety w tej wodzie, to znaczyło, że dziecko było ociotowane i że jest oczyszczone.
23.	MB Siewnej	OB_MA_001: Jest święcenie ziarna w kościele, ale tak to nie.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	OB_MA_001: Sprząta się groby najbliższych, przygotowuje się groby. W Dniu Wszystkich Świętych o godzinie 14.00 odbywa się msza, idzie się z procesją na cmentarz, jest modlitwa za zmarłych, święci groby, każdy stoi przy grobie swoich zmarłych w zadumie. My wracając z cmentarza jedziemy do Obornik na taką samą mszę. Rozmawiamy o najbliższych, o tym jak nas zabawiali. Kiedyś spotykaliśmy się w szerszych gronie, teraz zamyka się to do mojego męża, mnie, dzieci i cioci. W Dzień Zaduszny jedziemy do Szamotuł, do Poznania.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	OB_MA_001: Kiedy rodzi się dziecko w mojej rodzinie, to nie kupuje się wcześniej łóżeczka, taki przesąd, puste łóżeczko nie powinno stać w domu zanim dziecko się nie pojawi, a potem chrzci się dziecko jak najszybciej, jeśli dziecko jest chore, to każdy kto ma święconą wodę może je ochrzcić. Moje dzieci były chrzczone w trzecim tygodniu życia.
2.	Ślub i wesele	OB_MA_001: Moja córka miała ślub w tym roku w czerwcu. Każdy z rodziców, w czasie błogosławieństwa młodych święcił ich kropidłem i życzył wszystkiego najlepszego, błogosławieństwa bożego na dalszą drogę życia. Całujemy dzieci w czoło, tak to się odbywa. Jak ja brałam ślub to jechałam rano na ślub cywilny, a później do Kościoła w Maniewie na ślub kościelny. Ksiądz wprowadził wtedy taki zwyczaj, że wychodził po młodych do krużganka,

		<p>pytał, czy jesteśmy gotowi do zawarcia małżeństwa, i prowadził nas do ołtarza. Później ten zwyczaj zniknął, ale kiedy moja córka brała ślub poprosiłam księdza o takie samo zachowanie, mi się to bardzo podobało.</p> <p>My, kiedy ślubowaliśmy byliśmy bardzo napięci, kiedyś inaczej się do tego podchodziło, nie wiem dlaczego. Było bardzo dużo dzieci, bo byłam nauczycielką klas 1-3. później zabierało się księdza proboszcza na przyjęcie, modlitwą rozpoczynał obiad, nie uczestniczył w luźnych tańcach. Żeby otworzono, drzwi do sali weselnej, młodzi musieli zaśpiewać „ U drzwi Twoich stoję Panie, czekam na Twe zmiłowanie.”</p> <p>Dzień przed weselem był polteram - tłuczenie szkła na szczęście. Sąsiedzi przychodzili i pytali „ Będziemy pić, czy bić?”. Jak się powiedział, że będziemy pić, butelkę tłukli do kosza, dostawali alkoholi i jakąś zakąskę.</p> <p>Czasami goszczą się całą noc i ci biedni młodzi są zmęczeni, dlatego dzisiaj polteram robi się tydzień, czy dwa przed ślubem. Moja córka połączyła to z wieczorem panieńskim, a zięć z kawalerskim, mieli osobno.</p>
3.	Śmierć i pogrzeb	<p>OB_MA_001: Jeśli osoba umiera w domu, to podaje jej się świecę, trzeba się modlić, odmawia się różaniec. Prosi się księdza, żeby zdążył z olejami świętymi i namaścił tę osobę, żeby zaznała spokoju ducha. Ważna jest też spowiedź, ale czasami nie ma na to czasu. Później pali się waciki moczone przez księdza w świętych olejach, nie wyrzuca się ich.</p> <p>Mój ojciec był przygotowany do śmierci, odbyło się wszystko co jest związane z oczyszczeniem duszy, później tylko ksiądz namaścił go olejami i została zapalona świeczka. Został poinformowany zakład pogrzebowy i zabrali go do lodówki. Dzisiaj zwłoki naszych najbliższych przebywają w chłodniach. Pogrzeb był w Obornikach, ponieważ był społecznikiem i strażakiem to cały obrząd zorganizowali mu strażacy. Już w kostnicy, jak zeszliśmy stała warta honorowa strażaków przy</p>

		trumnie, ojciec był ubrany w mundur strażacki, a jego czapka strażacka był przybita do trumny. Za trumną szły jego medale wojenne. Niosły je dzieci z ochotniczej straży w Maniewie. Kiedy opuszczano trumnę do grobu włączono sygnał wozu strażackiego. Przyjaciół ojca czytał wspomnienie o ojcu.
4.	Inne zjawiska	OB_MA_001: W mojej rodzinie obchodzi się imieniny, urodziny. Kiedyś było jeszcze nasze rodzeństwo, teraz ogranicza się to do naszych dzieci i ich żon i mężów.
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		OB_MA_001: Zespół „Maniewiaczy”
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		OB_MA_001: Przepis na zaparzone ciasto na pierogi: do gotującej wody sypie się mąkę i sól i to się ubija. Mocno mieszamy, żeby nie pozostały kluberki. Z tego robi się masa, jak ostygnie, wałkuje się z mąką na sucho. To powoduje, że ciasto się nie rozrywa i nie rozkleja. My robimy farsz: kapusta z grzybami, albo z mięsem.
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		OB_MA_001: Kiedyś mieszkał pan, który robił meble z drewna. Kobiety robią piękne rzeczy na szydełku.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	OB_MA_001: W Radzimirze jest cmentarzysko krzyży, te krzyże, które umierają przy drogach są tam wywożone i tam one umierają śmiercią naturalną. Nie wiem, kiedy to się zaczęło, ale już trzydzieści lat temu tam były. Jest kaplica św. Wawrzyńca w Ocieszynie, odbywają się tam też nasze msze parafialne, w środę. Wtedy nie ma nabożeństwa w Maniewie. W Maniewie jest jeden krzyż, jak się jedzie do Świerkówki i

		<p>drugi, w środku wsi. Nie wiem, w którym roku powstały.</p> <p>Jest kapliczka, figura Matki Boskiej Zielnej, na wylocie z Maniera, w okolicach Szamanki, nie wiem kiedy powstała.</p> <p>Informator 2: Figura Serca Jezusowego, powstała w 1946 roku.</p> <p>OB_MA_001: w latach 70-tych z fasady szkoły został usunięty przy okazji remontu krzyż. Podobno krzyż leżał w ogrodzie.</p> <p>W 2007 roku ksiądz wyszedł z radą parafialną z taką inicjatywą, żeby ten krzyż umieścić w szczybie szkoły. Odbyła się uroczystość w kościele, gdzie pismo święte czytały nasze dzieci, tu pod szkołą został krzyż poświęcony i zamieszczony.</p> <p>Mam nadzieję, że już nikt na niego ręki nie podniesie.</p> <p>Informator 2: nie będę się wypowiadał, ale wiem kto zrzucił ten krzyż i ja pamiętam, że ten krzyż był betonowy, a nie metalowy, ale ksiądz potwierdził, że był metalowy.</p>
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	OB_MA_001: Nie ma.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	OB_MA_001: Nasz kościół jest pod wezwaniem św. Mikołaja i zarazem Matki Boskiej Radzimskiej. Nasz kościół jest spadkobiercą kościoła radzimskiego, który był pod wezwaniem św. Mikołaj i św. Barbary. Dawniej był tam średniowieczny gród, który znajdował się na szlaku bursztynowym. Mówią „cudowny obraz”, wiszą wota, ale czy były jakieś cuda, tego nie wiem.
4.	Miejsca kultu religijnego	OB_MA_001: Kościół w Maniewie jest miejscem kultu maryjnego.
		Są nabożeństwa przy figurze Matki Boskiej Zielnej z okazji jej święta.
		Po Bożym Ciele jest procesja do figury Serca Jezusowego, buduje się tam ołtarz przez dzieci, które kończą szkołę podstawową.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Informator 2: Maniewo jeździ na pielgrzymki do Lichenia (dzieci komunijne z rodzicami jadą z księdzem w pierwszą

		niedzielę po komunii) i do Częstochowy na pieszą pielgrzymkę. OB_MA_001: Moje córki szły na tą pielgrzymkę jak miały zdawać maturę. Starsze panie jeździły do Dąbrówki Kościelnej na odpust.
6.	Lokalne odpusty	OB_MA_001: W Maniewie jest odpust 2 sierpnia Matki Boskiej Zielnej i jest odpust na św. Mikołaja. Informator 2: Są na tych odpustach budki z piernikami, z zabawkami, przyjeżdża wielu księży. Jest uroczysta msza.

V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie

1.	Dożynki	OB_MA_001: Teraz są co roku organizowane dożynki w Maniewie. Zawsze jest wieniec dożynkowy, który jest poświęcony w kościele, potem jest pokazywany na dożynkach gminnych. W 2007 roku Maniero było organizatorem dożynek gminnych. Przede wszystkim nasi „Maniewiaczy” co roku wspólnie z „Rożnowianami” przygotowują na gminne obchody jakiś zwyczaj dożynkowy i go przedstawiają. Teraz wieniec jest kupowany, nikt nie ma czasu, żeby to robić. Gospodarze niosą ten wieniec. Kiedyś w latach 70-tych były piękne dożynki. Informator 2: Jeździło się wtedy bryczkami, fajne to było, była zabawa. Mieliśmy tu gminne dożynki w 2007 roku, były bryczki, z dużym rozmachem.
2.	Dni gminy/wsi	OB_MA_001:Nie ma dni/dnia Maniewa, próbowaliśmy to wprowadzić, ale się nie udało. Myślę, że dzień Maniewa, to jest ten św. Mikołaj
3.	Lokalne festyny	Brak informacji.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	OB_MA_001: Rajd „Radzim”, historyczno-turystyczny, pilotowany przez ZHP w Obornikach i przez nas. Odbywa się w ostatnią sobotę maja. Został zapoczątkowany na 750-lecie grodu Radzimskiego. Ważną rolę odgrywa pani nauczycielka i harcerka. Na miejscu jest wmurowany kamień upamiętniający

nasze pierwsze spotkanie w 2006 roku.

OB_MA_001: Rajd wychodzi ze szkoły w Maniewie i do niej wraca. W Radzimi czekają rycerze, jest średniowieczna strawa, a po drodze są zadania dla uczestników: strzelanie z łuku, rzucanie młotem. Po powrocie do szkoły są różnego rodzaju konkurencje w średniowiecznej osadzie zbudowanej na terenie szkoły: porywanie dziewcząt, które trzeba wykupić, zakuwanie w dyby, robimy wykopaliska w piaskownicy Jest grochówka. W rajdzie uczestniczy obecnie ok.200 osób. Pomagają nam strażacy, którzy obstawiają całą trasę do Radzimia, żeby te grupy nie rozeszły się po lesie, po tam jest teren poligonu i teren chroniony orla bielika.

Jednym z zadań jest wymyślenie sobie stroju średniowiecznego, można zdobyć puchar przechodni „Mania”- figurka, którą ktoś nam podarował, i która została oprawiona.

Jest organizowany Dzień Seniora w Domu Kultury.

Pani sołtys w latach 2007,2008,2009 organizowała dla dzieci „Pożyteczne Wakacje” z funduszy Fundacji Wspomagania Wsi.